Περιεχόμενα

1. ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΑΡΙΣΑΣ **15/07**/2018 σελ.8

1. ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Μέσο: . . . . .ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΛΑΡΙΣΑΣ
Ημ. Έκδοσης: . . .15/07/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .18/07/2018
Σελίδα: 8

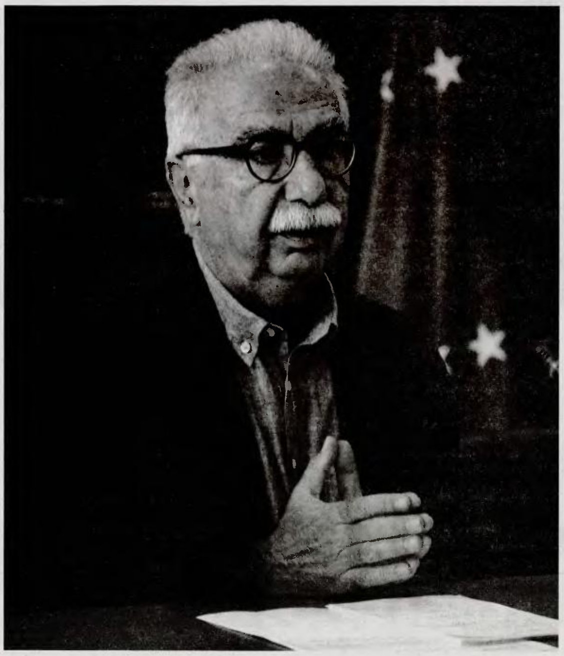

Κώστας Γαβρόγλου

Αναβαθμίζεται το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Την αναγκαιότητα ίδρυσης μεγάλων και ισχυρών πανεπιστημίων με διεθνείς διακρίσεις επισημαίνει ο υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων, Ερευνας και Τεχνολογίας, Κώστας Γαβρόγλου, ενώ αναφερόμενος στο νέο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας υπογραμμίζει ότι με τις αλλαγές που προωθούνται γίνεται το δεύτερο μεγαλύτερο στην Ελλάδα, δημιουργώντας σημαντικές προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης της περιοχής. «Ενα Ίδρυμα 34 Τμημάτων, με προοπτική να έχει πάνω από 1.000 ερευνητές και διδάσκοντες, με πολλές εκατοντάδες προσωπικό και πολλές δεκάδες χιλιάδες φοιτητές, Έλληνες και αλλοδαπούς, προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς, υποψήφιους διδάκτορες, μεταδιδάκτορες, νέους ερευνητές» είναι ο στόχος του Υπουργείου για το μέλλον του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με την προοπτική προσέλκυσης πόρων που θα παράγουν γνώση και θα προσφέρουν τεχνογνωσία.
Σύμφωνα με τα όσα δηλώνει στην «Ε» ο κ. Γαβρόγλου, στόχος είναι τα ελληνικά πανεπιστημιακά ιδρύματα να πρωταγωνιστήσουν στην Ευρώπη και να μπουν στους ισχυρούς παίκτες, χωρίς να κρύβονται πίσω από φοβίες.

▶ Ο υπ. Παιδείας μιλά στην «Ε» για τις αντιδράσεις που προκάλεσε το σχέδιο συγχώνευσης, κάνει λόγο για τοπικά συμφέροντα και δίνει το στίγμα του νέου ιδρύματος ▶ Προχωρά η επικαιροποίηση της έκθεσης βιωσιμότητας για το Κέντρο Διάγνωσης Καρκίνου στη Λάρισας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Αλεξάνδρα Φωτάκη

*** Ποια είναι η φιλοσοφία στην οποία στηρίχθηκε η πρόταση για το νέο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας;**
- Η πρόταση στηρίζεται στη Στρατηγική του Ενιαίου Χώρου της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Η στρατηγική αυτή εδράζεται σε τρεις αρχές. Πρώτον, τη συνέργεια όλων των φορέων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πανεπιστήμια, ΤΕΙ, ερευνητικοί φορείς. Δεύτερον, τη συγκρότηση ισχυρών πανεπιστημίων που θα μπορούν να διακρίνονται διεθνώς, να παρέχουν άρτιες σπουδές σε αναγνωρισμένα διεθνώς γνωστικά αντικείμενα και θα αποτελούν διαβατήρια για τους κατόχους τους στην αγορά εργασίας. Τρίτον, μεγάλα ιδρύματα με πολλά τμήματα στα οποία θα μπορούν να φοιτούν όσοι και όσες το επιθυμούν.
Η στρατηγική του Ενιαίου Χώρου αποδεικνύεται αναγκαία σήμερα για δύο πρόσθετους λόγους. Τα ελληνικά ιδρύματα, πανεπιστήμια και ΤΕΙ, με εξαιρέσεις, δεν έχουν αναπτύξει μία κουλτούρα συνεργασίας. Αντίθετα, πολλοί, ακόμη και σήμερα, ανάμεσά τους μέχρι πρόσφατα και η πολιτεία, θεωρούν τα ΤΕΙ δευτεροκλασάτα ιδρύματα που προορίζονται για τα παιδιά ενός κατώτερου θεού. Εξελίχθηκαν με έναν τρόπο που συχνά εξυπηρετούσε συμφέροντα και όχι ακαδημαϊκές ανάγκες. Παρ'όλα αυτά πολλοί εκπαιδευτικοί κατάφεραν να αναβαθμίσουν τα Τμήματά τους σε πείσμα της υποστελέχωσης, της στέρησης των βασικών ακαδημαϊκών δυνατοτήτων όπως η εκπόνηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.
Τα ΤΕΙ έκλεισαν έναν κύκλο. Ξεκίνησαν στη δεκαετία του 1960 ως ΚΑΤΕΕ, διετούς φοίτησης, με σκοπό να καταρτίσουν «μεσαία στελέχη» για την αναπτυσσόμενη τότε οικονομία. Συνέχισαν από το 1983 ως ΤΕΙ, Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, και έγιναν το 2001 ΑΕΙ, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τετραετούς φοίτησης όπως τα περισσότερα πανεπιστημιακά Τμήματα. Έχασαν συνεπώς τον αρχικό τους στόχο και χαρακτήρα. Θεραπεύουν αντικείμενα τα περισσότερα από τα οποία υπάρχουν στα πανεπιστήμια (γεωτεχνικές, οικονομικές, κοινωνικές επιστήμες, επαγγέλματα υγείας) και στα πολυτεχνεία. Έτσι έχουμε αλληλοεπικάλυψη ανάμεσα σε πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Αυτό κοστίζει στον ελληνικό λαό, έχουμε πτυχία πολλών ταχυτήτων, περισσότεροι από τους μισούς σπουδαστές εγκαταλείπουν τις σπουδές τους.
Εμείς δεν θέλαμε να συνεχιστεί μία κατάσταση όπου τα ΤΕΙ βαφτίζονται πανεπιστήμια και δεν υπάρχει καμία απολύτως ενίσχυσή τους. Το μεγάλο διακύβευμα είναι το μέλλον της Ανωτάτης Εκαπίδευσης, ο χάρτης των επόμενων 10-20 ετών. Είναι ένα εγχείρημα που υπερβαίνει μικροδιορθώσεις και αναζητά τον χαρακτήρα των ΑΕΙ για τα επόμενα χρόνια. Για όλους αυτούς τους λόγους τα τελευταία χρόνια φροντίσαμε η αναβάθμιση των ΤΕΙ να μη μείνει στα λόγια όπως έγινε στο παρελθόν. Αντίθετα μέσω συνεργειών, μέσω ανακατατάξεων γνωστικών περιοχών, μέσω ίδρυσης νέων Τμημάτων σε σύγχρονα επιστημονικά πεδία να φτιαχτούν ισχυρά, έγκυρα, καινοτόμα ιδρύματα, για το καλό των παιδιών, των τοπικών οικονομιών, της χώρας.

*** Ποιες αντιδράσεις υπήρξαν στο Πόρισμα της Επιτροπής για τη συνέργεια; Υπάρχουν αντιδράσεις και αντιθέσεις και τι απαντάτε;**
- Το πόρισμα που δόθηκε στη δημοσιότητα, όπως ρητά αναφέρεται στο προοίμιο, είναι σύνθεση των απόψεων που εκφράστηκαν. Αντιδράσεις υπήρξαν, πάντα θα υπάρχουν. Το αναμέναμε. Δήλωσα πριν καιρό ότι όλες οι πόλεις τείνουν να θεωρούν ότι οι διπλανοί είναι ευνοημένοι και διεκδικούν περισσότερα Τμήματα. Ενστάσεις υπήρξαν σε κάποια σημεία, ιδιαίτερα, τα θεσμικά, και από μέρος της ακαδημαϊκής κοινότητας των δύο ΤΕΙ και από τις Συγκλήτους τους. Πρέπει, όμως, να είμαστε απολύτως ειλικρινείς. Από πού έρχονται οι αντιδράσεις; Κυρίως από την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ενίοτε και από κάποιους μητροπολίτες. Και τίθεται το ερώτημα: Τι ακριβώς έχει κάνει η πλειονότητα των δημάρχων (όχι όλων επιμένω) για τα ΑΕΙ στις πόλεις τους τόσα χρόνια; Εμείς έχουμε στοιχεία και μάλιστα ιδιαίτερα αξιόπιστα. Και κάτι ακόμη: η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι αρωγός στο εγχείρημα. Τα ακαδημαϊκά κριτήρια και την τεχνογνωσία για την Ανώτατη Εκπαίδευση την έχουν οι ακαδημαϊκοί και το Υπουργείο. Ακούω προτάσεις που κάποιες είναι για γέλια. Ας προστατεύσουμε όλοι τους θεσμούς που ο καθένας εκπροσωπεί. Ένα από τα σοβαρά προβλήματα και αδυναμίες που είχαμε για χρόνια και έχουμε είναι ότι τοπικά συμφέροντα επικρατούν του ακαδημαϊκού ορθολογισμού. Καιρός είναι να τελειώνει αυτή η νοοτροπία ώστε να μην κοροϊδεύουμε την κοινωνία.

«Με την πρόταση θα έχουμε ένα πολύ μεγάλο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας με 34 τμήματα, το δεύτερο στην Ελλάδα, μετά το ΑΠΘ»

Εμείς πιστεύουμε στη δύναμη και τη δημιουργικότητα του διαλόγου. Το αποδείξαμε στα Ιόνια και την Ήπειρο όπου μετά από πολύμηνες προσπάθειες καταφέραμε και καταθέσαμε νομοσχέδια στη Βουλή με τεράστιες ακαδημαϊκές και κοινωνικές συναινέσεις. Δέκα κοντά μέρες μετά τη δημοσιοποίηση του πορίσματος έχουμε την αίσθηση ότι σηκώνεται λιγότερο σκόνη. Όσο παραμένουμε νηφάλιοι τόσο μπορούμε να δούμε προβλήματα, να θεραπεύσουμε αδυναμίες. Την Πέμπτη παρευρέθηκα με συνεργάτες μου στη Σύνοδο των Πρυτάνεων και Αντιπρυτάνεων των ΤΕΙ. Σας διαβεβαιώ ότι κουβεντιάσαμε το ζήτημα όπως και άλλα σε εξαιρετικό κλίμα. Θαρρώ όλοι βγήκαμε κερδισμένοι. Πρόθεσή μου είναι η εξαντλητική συζήτηση. Θυμίζω ότι για πρώτη φορά επιλέξαμε να μην έρχονται οι αποφάσεις από το Υπουργείο αλλά να έρχονται προτάσεις από τα κάτω. Γι' αυτό συγκροτούνται Επιτροπές από αναγνωρισμένους ακαδημαϊκούς, μέλη των διοικήσεων των ιδρυμάτων τους.
Επιτρέψτε μου εδώ να προσθέσω τρία πράγματα.
Η πρόταση και η υλοποίησή της είναι μόνο η αρχή. Με την πρόταση θα έχουμε ένα πολύ μεγάλο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας με 34 τμήματα, το δεύτερο στην Ελλάδα, μετά το ΑΠΘ. Κι όμως. Το ίδρυμα αυτό δεν θα έχει σημαντικά τμήματα με μεγάλη ζήτηση όπως Φαρμακευτικό, Οδοντιατρική, Ψυχολογία, Νομική, Τουρισμός, Ναυτιλιακές Σπουδές. Το Πανεπιστήμιο μπορεί μόνο του, όταν το κρίνει, να προχωρήσει με τις προβλεπόμενες διαδικασίες στην περαιτέρω διεύρυνσή του.
Επιτρέψτε μου, δεύτερον, να απαντήσω σε μία συνηθισμένη κριτική. Μας προσάπτουν, ιδιαίτερα στη Λάρισα, ότι τα πανεπιστημιακά Τμήματα είναι λιγότερα από τα υφιστάμενα Τμήματα ΤΕΙ. Δεν είναι λογικό; Όλα τα Τμήματα ΤΕΙ δεν μπορούν να γίνουν πανεπιστημιακά. Είναι άλλη η λογική και οι στόχοι τους. Κάντε μία απλή σύγκριση. Το κάθε προσωπικό στα πανεπιστήμια είναι πολλαπλάσιο. Τα πανεπιστημιακά τμήματα έχουν πολύ περισσότερα εργαστήρια, περισσότερους ενεργούς φοιτητές, προπτυχιακούς κι ακόμη περισσότερο μεταπτυχιακούς και διδάκτορες. Αυτό εξηγεί γιατί κρατάνε τους φοιτητές και η εγκατάλειψη είναι μικρότερη.
Θυμίζω, τέλος, ότι είχαμε εξαιρετικές προτάσεις από ακαδημαϊκούς για νέους θεσμούς όπως στο χώρο των αθλητικών σπουδών, που προσδίνουν δυναμισμό και εξωστρέφεια στο πανεπιστήμιο ή προτάσεις για αξιοποίηση περιοχών όπως η λίμνη Πλαστήρα. Θυμάμαι τέτοιες προτάσεις από τα Τρίκαλα και την Καρδίτσα. Θεωρήσαμε ότι δεν χρειάζεται να μπουν στο πόρισμα καθώς μπορούν να γίνουν κάλλιστα στο υφιστάμενο πλαίσιο του πανεπιστημίου. Τα Τμήματα, οι ακαδημαϊκοί, οι πρόεδροι και οι κοσμήτορες μπορούν μέσω των αρχών του πανεπιστημίου να ενεργήσουν ώστε οι προτάσεις τους να υλοποιηθούν. Το Υπουργείο και εγώ προσωπικά θα είμαστε αρωγοί σε κάθε τεκμηριωμένη πρόταση.

*** Οι αλλαγές που προωθείτε πώς θα βοηθήσουν στην ουσιαστική αναβάθμιση του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας;**
-Σκεφτείτε ένα ίδρυμα 34 Τμημάτων με προοπτική να έχει πάνω από 1.000 ερευνητές και διδάσκοντες, με πολλές εκατοντάδες προσωπικό και πολλές δεκάδες χιλιάδες φοιτητές, Έλληνες και αλλοδαπούς, προπτυχιακούς, μεταπτυχιακούς, υποψήφιους διδάκτορες, μεταδιδάκτορες, νέους ερευνητές. Προσθέστε τα ερευνητικά κέντρα που ιδρύονται σ' όλες τις πόλεις. Αυτά θα προσελκύσουν πόρους, εθνικούς και ευρωπαϊκούς, θα παράγουν γνώση και θα προσφέρουν τεχνογνωσία. Και μόνο η παρουσία των ανθρώπων αυτών θα προσδώσει νέα δυναμική στην περιοχή. Θυμίζω πάλι ότι τα Τμήματα δεν είναι κτήμα μιας πόλης. Η Ιατρική δεν είναι μόνο για τη Λάρισα, η Κτηνιατρική για την Καρδίτσα, τα ΤΕΦΑΑ για τα Τρίκαλα, τα Παιδαγωγικά για τον Βόλο, η Φυσικοθεραπεία για τη Λαμία. Μόνο με συνέργειες μπορούμε να έχουμε προστιθέμενη αξία που θα δώσει πνοή στην περιοχή. Οι ακαδημαϊκοί το γνωρίζουν, έχουν ξεπεράσει το σύνδρομο της κατσίκας του γείτονα, χαρακτηρίζονται από εξωστρέφεια. Το πανεπιστήμιο ανήκει σε όλους, είναι εθνικός πλούτος.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρέπει να είναι αρωγός στο εγχείρημα. Τα ακαδημαϊκά κριτήρια και την τεχνογνωσία για την Ανώτατη Εκπαίδευση την έχουν οι ακαδημαϊκοί και το Υπουργείο

*** Κέντρο Διάγνωσης Καρκίνου στη Λάρισα. Ένα ιδιαίτερα σημαντικό έργο. Θεωρείτε ότι μπορεί να αναδειχθεί σε πρότυπο κέντρο αναβαθμίζοντας τις υπηρεσίες υγείας στην περιοχή αλλά και να γίνει η αφετηρία για αντίστοιχες αποφάσεις;**
- Το εγχείρημα είναι μεγάλο, εκφράζει και την εξωστρέφεια του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Αποτελεί μία τεράστια επένδυση, αναβαθμίζει τις ιατρικές υπηρεσίες, εμπλέκει το Τμήμα Ιατρικής σε ένα κοινωνικά σημαντικό έργο. Θέλει χρόνο και έχει υψηλό οικονομικό κόστος. Στόχος είναι να γίνει κάτι μοναδικό στην περιοχή από ιατρικής πλευράς. Ένα κέντρο χωρίς προηγούμενο στη χώρα και στις γύρω χώρες. Τα οφέλη θα είναι πολλαπλά. Επιστημονικά, σε επίπεδο υγείας, οικονομικά. Ευελπιστούμε ότι το κέντρο θα αποτελέσει πόλο έλξης χιλιάδων ανθρώπων στη Λάρισα. Ήδη πραγματοποιήθηκε συνάντηση ανάμεσα στον πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας καθηγητή κ. Πετράκο, τον αναπληρωτή υπουργό υπεύθυνο για θέματα Έρευνας και Καινοτομίας κ. Φωτάκη, τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών κ. Χαρίτση και εμένα και προχωράμε στην επικαιροποίηση της έκθεσης βιωσιμότητας. Σύντομα θα επαναληφθεί η συνάντηση με τη συμμετοχή και του υπουργού Υγείας κ.Ξανθού.

*** Σχέδιο Μακρόν και συνέργεια με πανεπιστήμια της Ευρώπης. Θα μπορούσε το νέο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας να αναδειχθεί σε ένα ισχυρό ευρωπαϊκό ίδρυμα με διεθνή ρόλο;**
- Στον κόσμο και ειδικότερα στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΧΑΕ) στον οποίο συμμετέχουν 48 χώρες εντός και εκτός Ευρώπης συντελούνται σημαντικές και ταχείες αλλαγές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε τον διπλασιασμό των κονδυλίων για την κινητικότητα των φοιτητών και του προσωπικού από το 2021. Η Ένωση Ευρωπαίων Φοιτητών ζητά τον τριπλασιασμό τους. Σε αυτά έρχεται να προστεθεί και το σχέδιο του Γάλλου Προέδρου Μακρόν που λέει ότι τρία τουλάχιστον ευρωπαϊκά πανεπιστήμια θα συνεργούν σ' όλα τα επίπεδα, τη διδασκαλία και την έρευνα και οι φοιτητές τους θα διδάσκονται σε δύο γλώσσες. Στόχος είναι να φτιαχτούν ευρωπαϊκά πανεπιστήμια ανταγωνιστικά με τα μεγάλα βορειοαμερικανικά. Η πρόταση προχωρά και μπορεί να αλλάξει τον πανεπιστημιακό χάρτη διεθνώς. Κάποια πανεπιστήμια θα δυναμώσουν, θα ξεχωρίζουν στις διεθνείς λίστες κατάταξης, θα προσελκύουν καθηγητές και φοιτητές, τα πτυχία τους θα αποκτήσουν αξία. Έχουμε αρκετές αντιρρήσεις (αντίστοιχες έχουν και άλλες χώρες) για το πώς θα επιτευχθεί το εγχείρημα, αλλά θα ήταν λάθος να μείνουμε αδιάφοροι σε αυτά που γίνονται. Στόχος μου είναι να ελληνικά ιδρύματα να μην μείνουν πίσω, να συμμετέχουν στις διεργασίες να μην κρυφτούμε πίσω από φοβίες.
Εχουμε όλες τις προϋποθέσεις να είμαστε στους ισχυρούς παίκτες. Γνωρίζω ότι ήδη το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει κάνει βήματα προς την κατεύθυνση αυτή. Έχει υπογράψει συμφωνία με σημαντικά ξένα πανεπιστήμια, κινεζικά, αμερικανικά ευρωπαϊκά. Θα έβλεπα με χαρά να είναι ένα από τα πρώτα ελληνικά που θα μπορούσαν να συμπράξουν ακόμη περισσότερο με άλλα σημαντικά ευρωπαϊκά ιδρύματα. Επιπλέον να είναι σε θέση να προσελκύσει όσο γίνεται περισσότερους φοιτητές της αλλοδαπής μέσω των προγραμμάτων «Εράσμους». Η περιοχή σας έχει όλες τις δυνατότητες, χάρη στο φυσικό κάλλος και τον πολιτισμό της να γίνει πόλος έλξης φοιτητών και καθηγητών της αλλοδαπής. Γι' αυτό χρειαζόμαστε ένα αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο διεθνώς με τα κατάλληλα προγράμματα σπουδών. Εδώ εντοπίζεται και η τεράστια συνεισφορά των τοπικών κοινωνιών. Όχι στο να υποδεικνύει στην Πολιτεία και στους ακαδημαϊκούς πού, πόσα και ποια χρειάζεται μια πόλη αλλά να αγκαλιάζει την εκπαίδευση, να τη στηρίζει καθημερινά. Έτσι τα πανεπιστήμια δένουν με τις τοπικές κοινωνίες επ' ωφελεία και των δύο. Και βέβαια το αυτονόητο για την Κυβέρνησή μας: εκεί που δεν θα γίνει δυνατόν να υπάρξουν συναινέσεις τα πράγματα μπορούν να μείνουν ως έχουν.